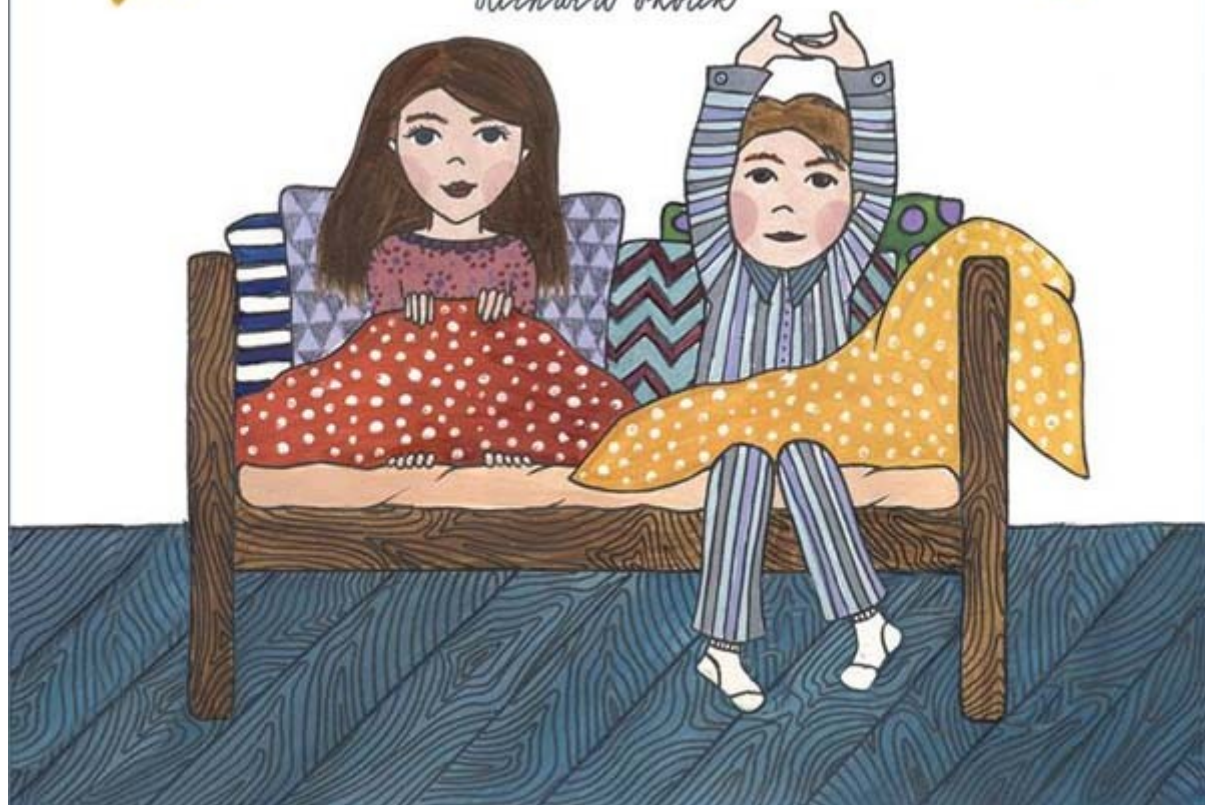

Zkrášlování Kaneb

Bohádky na dobrou noc

Richard Ykolek

Zkratsifous
aneb
Pohádky na dobré ráno

Richard Skolek

Copyright© 2017 by Stanislav Plášil – nakladatelství VIKING
Copyright© 2017 by Richard Skolek
Copyright© 2017 Cover and illustrations by Veronika Kudelová

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu autora či nakladatele.

ISBN: 978-80-7482-267-4 (EPUB)

ISBN: 978-80-7482-268-1 (MOBI)

ISBN: 978-80-7482-269-8 (PDF)

,

*Věnováno panu Stanislavovi Pavláskovi, nejlepšímu prastrýci, jakého si člověk může přát,
a živoucímu důkazu, že Zkratsifousové ještě nevymřeli.*

OBSAH:

Zkratsifous aneb Jak to vlastně všechno začalo

Mluviti stříbro, mlčeti zlato

S čím kdo zachází, s tím také schází

Nemusí pršet, jen když kape

Z cizího krev neteče

S jídlem roste chuť

Zkratsifous aneb Kdo chce kam, pomozme mu tam

Chytrému napověz, hloupého kopni

Odříkaného chleba největší krajíc

Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek

Orel much nelapá

Není všechno zlato, co se třpytí

Host a ryba třetí den smrdí

Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá

Zkratsifous aneb Jak do vesnice přišli benátští kupci

Strom, který roste nakřivo, se nikdy nenarovná

Urazit deset tisíc mil je lepší než přečíst deset tisíc knih

Abys získal ořech, musíš rozbít skořápku

Tesařovy dveře se rozpadnou nejdřív

Zkratsifous aneb Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne

Kde ses narodil, tam máš domov

Mezi slepými jednooký králem

Není růže bez trní

Zkratsifous aneb Jak to vlastně všechno dopadlo

RICHARD SKOLEK (*1987)

Další knihy nakladatelství VIKING

Edice CONAN

Edice Učte se anglicky s vtipem

Edice Borgentown – město hrůzy

Sci-fi & fantasy

Pohádky

Horory

Humor

Ze současnosti

Knihy vzpomínek

Historické romány

Světová klasika

Romantika

Erotika

Napětí

Populárně naučné

Recepty

Básně

Zkratsifous aneb Jak to vlastně všechno začalo

Na světě už to tak chodí, že čím je člověk starší, tím je chytřejší. To se ví, někdo je tordohlavec a paličák, někdo je budižkničemu, někdo se nikdy nepoučí a někomu zase na stará kolena změkne mozek; jsou však i tací, kteří na své cestě životem nějakou tu moudrost posbírají a můžou dávat ostatním dobré rady. Tedy alespoň tehdy, když je ti druzí chtějí poslouchat.

Na světě už to totiž tak chodí, že čím je člověk mladší, tím chytřejší si připadá. Staří jsou přece dobří leda tak k vyseďování na sluničku, když je pěkně, nebo k pokařování za pecí či v hospůdce, když se obloha zatáhne; tak si to alespoň mladí obvykle myslí.

Byla jednou jedna vesnice a v té vesnici byl takový obyčejný a vcelku nezajímavý hostinec. V tom hostinci sedával moudrý stařeček, kterému pro jeho dlouhatánské fousy nikdo neřekl jinak než Zkratsifous. A ten Zkratsifous, ten vám věděl úplně všechno; byl vzdělaný v tomhle i v támhle, podíval se za svůj život do mnoha cizích zemí a zkušeností měl na rozdávání. Celé dny vyseďoval v hospůdce, aby si ten svůj zasloužený odpočinek jaksepatří užil, a bafal z dýmky. Kdo si s něčím nevěděl rady, tomu Zkratsifous vždycky rád pomohl, a když zrovna nikdo s ničím poradit nepotřeboval, stařeček jenom tak seděl a uvažoval, přemýšlel, přemítal, rozjímal, hloubal a dumal.

I tady se ovšem mladí drali vpřed a všechno staré pro ně bylo hloupé a překonané. A jelikož jim stařeček svým klidem a moudrostí šel náramně na nervy, usmysleli si, že ho musí za každou cenu nějak zesměšnit a zahanbit.

„Dědečku,“ povídá mu jeden, „proč se s námi nenapijete? Máte strach, že by vás to porazilo?“

„Ale to víš, synku,“ odpověděl Zkratsifous, „když člověk moc pije, jde to s ním z kopce. Já se za svůj život už napil dost.“

„A dědečku,“ říká hned druhý, „proč vy tady celé dny jenom tak sedíte? Bojíte se, že už byste žádnou práci nezastal?“

„Ale to víš, synku,“ děl Zkratsifous, „až budeš starý jako já, taky tě bude loupat v kříži. Já se za svůj život už napracoval dost.“

„A dědečku,“ přidává se třetí, „proč vy pořád mlčíte a mluvíte jenom tehdy, když se vás někdo na něco zeptá? Máte strach, abyste neřekl nějakou hloupost?“

Zkratsifous se zamyslel a pak povídá:

„Mluvití stříbro, mlčeti zlato.“

„Ale, ale, neschovávejte se za přísloví,“ kroutí hlavou mládenec. „Jednak je to zbabělé a jednak přeci stejně každý ví, že přísloví jsou leda tak pro malé děti.“

„Pro malé děti?“ podivil se Zkratsifous. „Jestli je dneska moudrost předků pro malé děti, pak máš asi pravdu.“

„Ale co to povídáte,“ nedal se jinoch. „Třeba to, co jste právě použil – mluvití stříbro, mlčeti zlato. Každý ví, že kdo mlčí a nic neříká, ten se v životě nikam nedostane.“

„A víš určitě, že to platí vždycky?“ zeptal se ho stařeček.

„Rozhodně.“

„Takže všechna přísloví jsou podle tebe hloupá? Je to tak?“ tázal se dál Zkratsifous.

„Jistě. Je to jako s každou starou věcí – když doslouží, vyhodím ji a koupím si novou.“

„Dobře,“ řekl stařeček, nacpal si dýmku novým tabákem a pohodlně se usadil. „Tak já ti teď povyprávím několik příběhů, které se opravdu staly, a na nich sám uvidíš, že v příslovích je ukrytá velká moudrost. A začneme třeba rovnou tímhle – mluvití stříbro, mlčeti zlato.“

„To jsem tedy zvědav,“ odfrkl si pohrdavě mládenec a spolu s ostatními si k němu přisedl. A Zkratsifous začal vyprávět.

Mluviti stříbro, mlčeti zlato

Byla jednou jedna vesnice, která se jmenovala Zůstaňdomažlice, a v té vesnici měli na návsi podivný cizokrajný kámen, černý jako nejhlubší noc a lesklý jako nejjemnější satén. Když byl měsíc v úplňku, zpíval ten kámen píseň beze slov; píseň tak smutnou, že každý, kdo ji uslyšel, hned všeho nechal a usedavě se rozplakal. A kde se takový kámen v Zůstaňdomažlicích vzal? Inu, to musíme začít od začátku.

V té vesnici bydleli manželé a ti chtěli mít spoustu dětí, ale at' se snažili, jak se snažili, zdálo se, že jim to není souzeno. Až když byli oba staří, štěstí se na ně konečně usmálo a ženě začalo růst břicho. Jenže když přišel den, na který oba tak dlouho čekali, narodilo se jim ne jedno, ale rovnou pět dětí – samí kluci jako buci. A že už byli manželé staří a byli spolu dlouho, za nic na světě se nemohli dohodnout, jak těch pět synů pojmenují. Zatímco stařeček chtěl Jaroslava, Ladislava, Miloslava, Bohuslava a Vítězslava, stařenka nebyla ochotná ustoupit z Miroslava, Stanislava, Rostislava, Vladislava a Břetislava. A když sousedi viděli, jak se pořád hádají, vymysleli pro kluky jiná jména, podle kterých by bylo poznat, že se jedná o pět bratrů – navrhovali Vladimíra, Čestmíra, Lubomíra, Radomíra a Mojmíra. Jenže o tom ti dva tvrdohlavci nechtěli ani slyšet. Když už měli chlapci rok a pořád byli bez jmen, dohodli se stařeček se stařenkou, že to takhle dál nejde, a pojmenovali je podle prstů na ruce.

Nejmladší z nich, Malíček, byl pořád ve stínu svých sourozenců. Nebyl ani nejslabší, ani nejhloupější, neboť chlapci dělali všechno společně a ve všem byli stejně zdatní, ale protože ho pojmenovali jako posledního a nesl jméno nejmenšího prstu, všichni ho tak brali. Tak v něm rostl vztek a usmyslel si, že ostatním ukáže; a jednou, když to v hospodě přehnal s pitím, přísahal při všech svatých, že se do vesnice vrátí teprve tehdy, až dojde na kraj světa a něco odtamtud přinese.

Když se druhý den probudil a vzpomněl si na svůj slib, moc toho litoval a nejraději by všechno vzal zpátky a zůstal doma. Jenže přísaha je jednou přísaha a Malíček musel do světa. Stařenka mu s sebou nabalila buchtu a stařeček mu radil, aby se usadil za nejbližším kopcem, nějakou dobu tam počkal a pak se vrátil zpátky, že nikdo nic nepozná; Malíček ovšem podvádět nechtěl a řekl si, že co si navařil, to si taky sní.

Ze začátku byla cesta příjemná. Všude na něj byli moc hodní, a když lidé slyšeli, kam jde, pomáhali mu, jak to jenom šlo. Tak se o jídlo starat nemusel a nic jiného na takové cestě vlastně ani potřeba není. Tu potkal dobrou duši, která mu dala krajíc chleba, tu natrefil v lese na borůvky. A tak viděl a prošel Hnedzahumnyslav, Cobydupov, Cobykamenemdohodilovice a Kuscestovou. Jenže jak šel pořád dál a dál, krajina se postupně začala měnit; už to nebyly ty úrodné doliny a háje, lesy byly hlubší a temnější a vesnice dál od sebe. A když už do nějaké přišel, místní mluvili jazykem, kterému stěží rozuměl.

Tak se stalo, že Malíček dorazil do Tojedálkova.

„Vitaj v naší dedine, chlapče,“ říkali mu místní. „Sme síce chudobní, ale čo máme, o to sa s tebou radi podelíme. A kam vlastne ideš?“ ptali se ho.

„Já vám moc nerozumím,“ odpověděl jim Malíček. „Ale kdybyste mě tady nechali jednu noc někde v teple přespat, já bych vám s něčím pomohl a ráno bych šel zase dál. Já musím až na kraj světa, víte?“

A tak se nakonec dohodli; Malíček jim nasekal dříví, oni mu za to dali najíst, nechali ho u sebe přespat a ráno mu na další cestu dali jedlé kaštiny, aby náhodou neumřel hladu. Ten chudák už byl celý utrmácený a nejraději by se vrátil domů, ale věděl, že by z toho měl nadosmrti ostudu a že by v noci nemohl spát. A tak šel dál a dál, dokud se před ním neobjevila Zasedmerohorová a Zasedmerořeková Lhota. To jsou mi ale divné názvy, říkal si Malíček v duchu. Nu co, jiný kraj, jiný mrav.

„Vitaj v našej vjosce, chvuopče,“ povídali mu místní. „Jestešmy bjedni, ale chentně še z tobou podželimz o to, co mami... i dokond vuašně idžeš?“

„Já vám vůbec nerozumím,“ odpověděl jim Malíček. „Ale musím jít na kraj světa a začíná mi být docela zima. Neměli byste tady nějaký kabát nebo něco takového?“

A i když to bylo náročné a trvalo to dlouho, nakonec se s nimi nějak dorozuměl. Dal jim pár jedlých kaštanů (což pro ně byla velká vzácnost) a oni mu dali kožešinu, do které se mohl zabalit. Malíček začínal mít strach, aby ten svět vůbec nějaký konec měl, věděl však, že se nemůže vrátit, dokud tam nedojde. Kdyby tak jenom tehdy mlčel a nepřísahal!

A tak se s těmi dobrými lidmi rozloučil a vydal se na další cestu. Sněhu rychle přibývalo, až si Malíček začal zoufat. Už kolik dní nepotkal ani dušičku; nic tam nerostlo a zvířata, která měla rozum, odešla do tepla. Až konečně došel do Okrajové nad Koncem Světa.

„Dobro pažalovat'v našu dřevňu, junoš,“ povídali mu místní. „My ludi bjednije, no vsem, što my imejem, podělimsa s taboj s udovolstvjem. I kuda ty voobše cobereša?“

„Tahle hatmatilka, to snad ani není jazyk,“ řekl si Malíček. „S těmihle se v životě nedomluví.“

A tak neztrácel čas a začal hledat, co by tak mohl přinést zpátky domů. A oni vám tam všude měli takové zvláštní kameny, černé jako nejhlubší noc a lesklé jako nejjemnější samet, které za úplňku zpívaly. Tam u nich to nebyla žádná vzácnost; válelo se jich tam tolik, že lidé nevěděli, co s nimi, a tak si Malíček jeden kámen vzal. Ale aby to byla poctivá výměna, nechal jim tam svou čapku; všichni tam měli jenom beranice, tak se o ni hned začali přetahovat, poněvadž takovou čepici, která je v zemi věčného ledu a sněhu úplně na draka, tu chtěl mít doma každý.

A tak Malíček došel až na kraj světa a donesl odtamtud ten prazvláštní kámen, který si zůstaňdomažličtí vystavili na návsi. Ale jak šel celou tu dlouhou cestu zpátky bez čapky, vlasy mu samým mrazem úplně zbělely. Nijak mu to nevadilo, děvčatům se kvůli tomu líbit nepřestal a od svých bratrů se tím ještě víc odlišil; ovšem pokaždé, když se podíval do zrcadla, vzpomněl si na tu strastiplnou pout, na kterou se musel vydat kvůli jedné jediné neuvážené přísaze. A tak si od těch dob pamatoval, že mluví stříbro, mlčí zlato.

S čím kdo zachází, s tím také schází

Byl jednou jeden moc divný muž, který žil v korunách stromů a dolů lezl jenom tehdy, když měl hlad nebo když šel sázet další stromy. S lidmi nemluvil; možná už to zapomněl, možná jenom nechtěl – kdo ví. Od úsvitu do soumraku sedával vysoko ve větvích a pozoroval slunce a po tvářích mu tekly slzy.

Ten muž se jmenoval Jindra a kdysi to byl moc šťastný člověk. Živil se jako dřevorubec a bydlel se svou ženou Toničkou v pěkné chaloupce. Když se jim narodil syn Zdeněček, říkal si Jindra, že mu na světě nic nechybí. Je to však na tom světě už tak zařízeno, že neštěstí nechodí po horách, ale po lidech – Tonička se rozstonala a její ohnivé oči, kvůli kterým se do ní Jindra zamiloval, začaly pomalu vyhasínat. To se ví, že její muž neseděl jenom tak doma a že přivedl všechny doktory z celého okolí, aby zjistili, co jí chybí. Ti učení páni řekli, že musí udělat spoustu různých vyšetření, aby to celé mohli jaksepatří prozkoumat. A tak Toničce spočítali ruce a nohy a zjistili, že je ženská, jak má být; píchli jí do prstu a viděli, že má červenou krev; lechtali ji pírskem a odhalili, že je lechtivá; křičeli jí do ucha a objevili, že slyší. A pak nad tím vším ukrutně dlouho mudrovali a debatovali, přeli se a hádali se, až se nakonec shodli na tom, že vlastně neví, co Toničce schází, a že jí tím pádem není pomoci.

To už byl Jindra zoufalý. Jeho žena chřadla den ode dne víc a víc a nebylo nikoho, kdo by jí dokázal pomoci. Když bylo Toničce nejhůř a ležela v posteli schoulená jako uschlá květina, objevil se ve vesnici potulný mastičkář Zaplatředem. Každý o něm povídal, že mu není radno věřit, neboť je to ten největší šarlatán a podvodník široko daleko; Tonička se však Jindrovi ztrácela před očima a on věděl, že Zaplatředemovy mastičky jsou její poslední nadějí. A tak vzal všechny peníze, co jich v chaloupce měli, a dal je Zaplatředemovi. A ten vám dělal nějakých cavyků, tancoval kolem mastiček jako smyslů zbavený a vyl jako vlk, prý aby byla jejich léčivá síla větší. A když Jindra přinesl to mazání domů, Tonička ho hned vyzkoušela, ale líp jí nebylo. Celou noc tuze kašlala, až k ránu se v chaloupce rozhostilo hrobové ticho. Tonička ležela v posteli a měla zavřené oči. A Jindra věděl, že už se na něj ty oči nikdy víc nepodívají.

Od té doby chodil jako smyslů zbavený a záviděl ptákům, že můžou uletět daleko od vší bolesti. Nejraději by se byl odstěhoval někam do cizích zemí, ale malý Zdeněček znal jenom tu jejich malou vesnici a byl tam doma. A tak tam oba zůstali a Jindra vychovával malého sám. V noci však nemohl spávat, jak ho bolelo u srdce, a časem začal být hrozně unavený. A takový unavený dřevorubec, to je vám pekelně nebezpečná věc. Když kácí stromy, lítá to napravo i nalevo a v lese to nadělá takové škody, jako kdyby se tam prohnala vichřice, nehledě k tomu, že to někomu klidně může spadnout na hlavu. A tak mu jedna stará bába poradila, aby si každý večer dal bylinkový čaj a přimíchal si do něj trochu slivovice, po takové meducíně že bude spát jako nemluvnátko.

A opravdu. Jindra vždycky uložil Zdeněčka, který pomalu rostl a rostl, udělal si čaj z meduňky a heřmánku a kápl do něj trochu toho cloumáku. A po takovémhle pití spal pokaždé tak tvrdě, že ho leckdy ani kohoutovo kokrhání neprobudilo, ba dokonce ani když sluníčko začalo svítit do chalupy, tak ještě nevstával, a Zdeněček ho musel tahat z postele. A Jindrovi se po takovém pořádném spaní vždycky náramně ulevilo, protože nemyslel na Toničku a opravdu si odpočinul.

A tak si začal do čaje přidávat slivovice víc a víc, až už to nebyl čaj s kapkou slivovice, ale slivovice s kapkou čaje, a pak už pil jenom slivovici, ale říkal jí čaj, aby si sousedi nemysleli, že moc pije. A snad že ho vzpomínka na Toničku pořád ještě bolela, začal pít i ve dne. A takový opilý dřevorubec, to je vám pekelně nebezpečná věc. Naštěstí měl s sebou Zdeněčka, který se měl k světu a tátu vždycky pohlídal, aby na něj nějaký ten strom nespádl nebo aby si něco neusekl.

To se ví, že se Zdeněček za Jindru styděl, když ho musel odnášet z hospody domů, nebo když mu ráno máčel hlavu pod pumpou, protože jinak ho vzbudit nešlo. Jenže co měl dělat? Když tě rodiče jednou živí, tak si moc vyskakovat nemůžeš. A tak Zdeněček Jindrovi pomáhal, jak to šlo, všechno za něj dělal, na co stačil, ostatním se za něj omlouval a urovnával spory, které jeho otec v opilosti vyvolával. Co na tom, že Jindra propil jejich chaloupku a museli přespávat v lese; ještě pořád měli jeden druhého, a to je někdy víc než všechny paláce světa.

Ale s Jindrou to šlo z kopce pořád víc a víc. Nadarmo se neříká, že alkohol je metla lidstva; Toniččina smrt do jeho duše zasela semínko hořkosti a slivovice byla vláhou, díky které z toho semínka vyrostla zlá kytka, černá jako noc a svárlivá a věčně nazlobená. Zdeněček se snažil, jak jenom mohl, Jindrovi však nebylo nic dost dobré a všechno sváděl na svého synka. Kde mohl, tam mu vynadal, kde to šlo, tam ho vyplínil. Ale Zdeněček to všechno trpělivě snášel a těšil se, že bude líp.

Jednou se Jindra opil tak strašně, že by ho neprobudilo, ani kdyby mu u hlavy z děla stříleli. Večer předtím za ním totiž byli lidé z vesnice a chtěli zpátky peníze, které si od nich na pití půjčil. Jindra dostal takový vztek, že do sebe obrátil všechnu slivovici, co jí v lese měl poschovávanou, a usnul jako špalek. Když konečně přišel k sobě, slunce už spěchalo za hory, aby se samo uložilo k spánku.

„Zdeněčku,“ povídá Jindra, ale synek nikde.

„Zdeňku,“ říká hlasitěji, nikde se však ani lístek nehýbe.

„Tak hergot Zdeňku!“ křičí Jindra a vstává, aby se podíval, kde ten kluk zpropadená zase vězí. A vtom si všimne, že sekera je taky pryč. A náhle je střízlivý, náhle vidí všechno úplně jasně a s hroznou předtuchou začne běhat po celém lese. Co ho to napadlo, blázna jednoho? Vždyť to neumí, může si ublížit, může... vtom ho uvidí. Zdeněček leží nad zemi, na něm čerstvě pokácený strom a u ruky sekera. Věděl, že rodina potřebuje peníze, a když táta nemohl, zbýval už jenom on. A teď tady leží, zavalený a bez života. Už nedýchá.

Jindra by křičel, ale nemůže. Plakal by, ale nemůže; nemá na to sílu. Nezbylo mu nic, vůbec nic. Smyslů zbavený leze na nejbližší strom, až je úplně nahoře a chystá se skočit, když vtom se nebesa rozestoupí a sletí k němu anděl a povídá mu:

„Jindro, proč se chceš zabít?“

„Protože už mi tady na zemi nic nezbylo a protože chci do nebe za Toničkou a Zdeněčkem,“ vzlyká dřevorubec.

„A ty nevíš, že kdo si vezme život, ten se do nebe dostat nemůže?“ ptá se ho anděl.

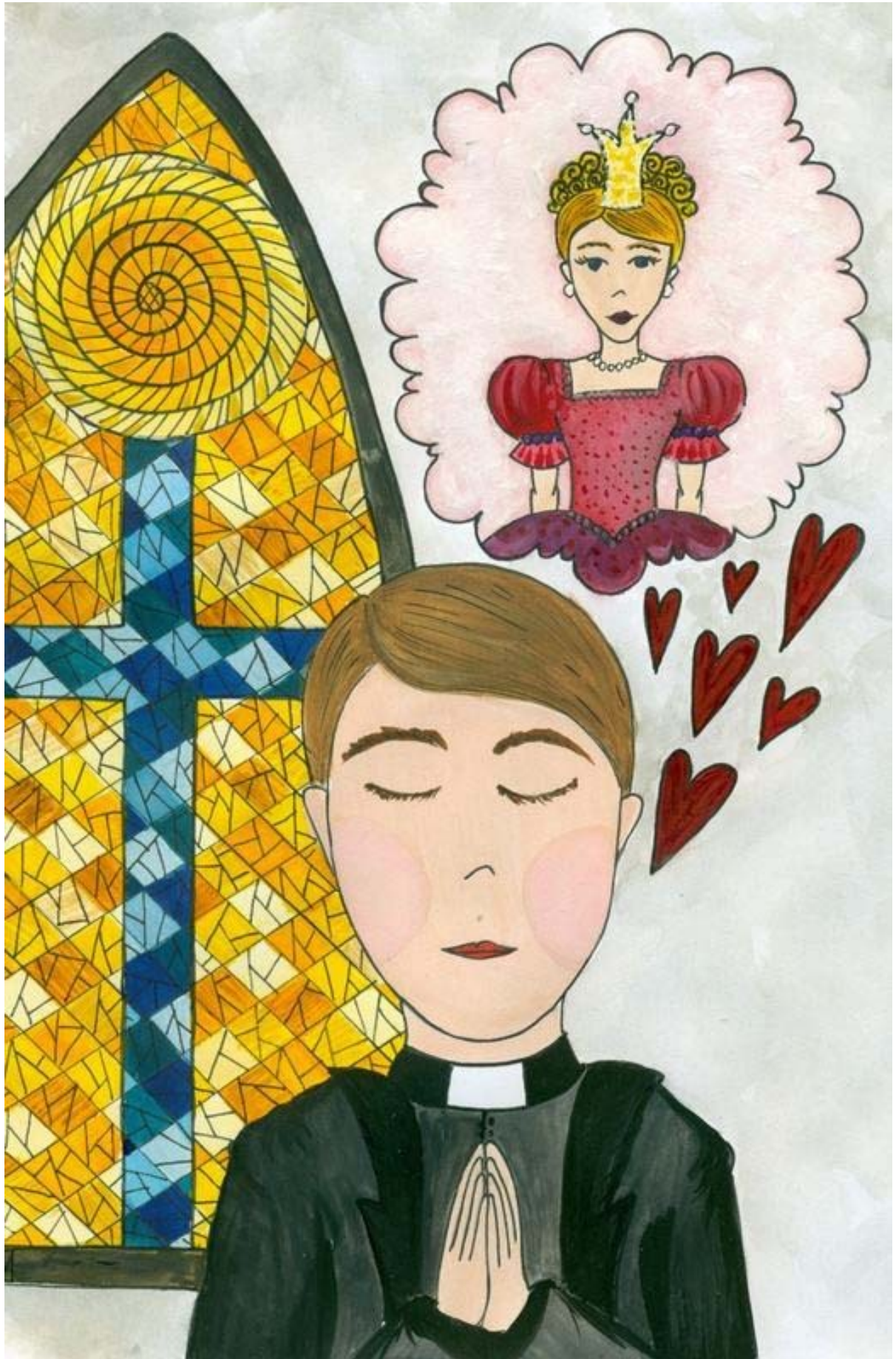
„A co mám tedy dělat, anděli? Porad' mi,“ prosí Jindra.

„Vím, že to nemáš lehké, ale do nebe se dostaneš jenom tím, že budeš konat dobro,“ říká mu posel boží. „Podívej se, kolik stromů jsi pokácel. Co kdybys je odted' sázel?“

„Ale já už nemůžu dál, anděli,“ kroutí hlavou Jindra.

„Náš pán je milostivý a pomůže ti,“ praví mu anděl. „Někdo má život jednoduchý a jiného osud zkouší; tak to bylo odjakživa a tak to bude navěky.“

A s tím andělem odletěl zpátky do nebes. Jindra pochopil, že s čím kdo zachází, s tím také schází, a pití už se nikdy v životě ani nedotkl. Žil v korunách stromů a dolů lezl jenom tehdy, když měl hlad nebo když šel sázet další stromy. S lidmi nemluvil; možná už to zapomněl, možná jenom nechtěl, kdo ví. Od úsvitu do soumraku sedával vysoko ve větvích a pozoroval slunce a po tvářích mu tekly slzy. A když se jeho dny naplnily, věděl, že svůj život strávil užitečně a dobře, a shledal se v nebi se svou milovanou Toničkou i se Zdeněčkem.

Nemusí pršet, jen když kape

Byl jednou jeden kněz, který se jmenoval Jakobynic. Snažil se žít počestně a nehřešit, ale vůbec se mu to nedařilo. Když měl držet půst, chodil uzobávat chleba a říkal si, že když si bude brát jenom malé kousky, Bůh to neuvidí. Když to přehnal s mešním vínem a zpíval o půlnoci v kostele sprosté písničky, uklidňoval se druhý den tím, že Bůh má veselí lidi rád. A když ho přistihli, jak se zálibně prohlíží v zrcadle, prohlásil, že ho Bůh jistě nestvořil takhle krásného pro nic za nic. Zkrátka a dobře, Jakobynic se snažil, ale měl tolik chyb, že to vypadalo, jako by se nesnažil vůbec.

I stalo se, že jednou při procházce v lese potkal žábu. A že nebyl hloupý, hned poznal, že to není žába ledajaká – na hlavě měla zlatou korunku a tvářila se vážně. Jelikož církev byla v těch dobách nositelkou vzdělanosti, uměl Jakobynic číst. Kromě Bible měl nejraději knížky pohádek, a tak věděl, co a jak – než se žába stačila vzpamatovat, kněz ji políbil. Čekal a čekal, ale nic se nedělo.

„Děkuji ti, ctihodný muži,“ povídá nakonec zvíře, „ale vysvobodit mě je trochu složitější.“

„Co naplat,“ řekl Jakobynic a v duchu si pomyslel, že když je princezna zakletá takhle důkladně, bude jistě tuze spanilá. „Jen mi vyjev, co jest potřeba udělati.“

„Chyt' se rukama za uši, vyplázní jazyk, poskakuj a otáčeš se u toho dokola,“ odvětila žába.

Jakobynic se tomu podivil; udělal ovšem, co mu zvíře nakázalo. Žába se na to chvíli dívala a pak se začala tak smát, až jí z velkých očí vytryskly slzy.

Kněz se zarazil, ukrutně se zamračil a křičel:

„Ty tvore bídný, ze služebníka božího si budeš tropiti žerty? Sτρέz se, aby tě nestihl Jeho hněv!“

„Nuže dobrá, dobrá, jen se tolik nečerti,“ povídá žába. „Za ty roky kletby si snad nějaké to rozptýlení zasloužím. Ale poslyš, ctihodný muži, jak mě vysvobodíš.“

Jakobynic se k žábě sehnul blíž a pozorně poslouchal.

„Abych znovu nabyl lidské podoby, musí se pro mě někdo obětovat,“ řeklo zvíře. „Někdo pro mě musí strádat. Jsi z řádu církevního, jistě bys svedl například tři dny a tři noci oka nezamhouřit a strávit je pohroužen v modlitbách.“

„Mé srdce jest připraveno ti pomoci, žábo rozmilá,“ odvětil Jakobynic, „avšak jest známo, že bdít tak dlouho není zdrávo. Bůh mě stvořil krásného; jistě by si nepřál, abych tuto svou krásu předlouhým bděním zmařil.“

„A co pomoc bližním?“ podivila se žába. „To ti nic neříká?“

„Tak jako svět není nekonečný, tak i věci lidské mají své meze,“ odpověděl kněz šalamounsky. „Kdybych mohl vykonati nějaký jiný, vhodnější čin, udělal bych ho hned a bez rozmýšlení.“

„Ctihodný muži, jistě jsi uhodl, že jsem z královského rodu,“ zakoulela žába očima. „Můžu se ti odměnit tak, že se ti o tom ani nesnilo.“

Jakobynic si představoval, jaké by to bylo, kdyby s ním na faře bydlela princezna. A jak jeho fantazie bloudila dál a dál, křížek, který nosil kolem krku, ho začal ukrutně pálit. Kněz to pochopil jako boží znamení; s princeznou po boku by zřejmě musel opustit stav církevní a najít si jinou práci. To ho zarmoutilo, neboť měl sice spoustu chyb, ale o své ovečky se staral moc rád a nechtěl je nechat bez pastýře.

„Žábo, jest to přetěžká věc,“ pravil nakonec. „Nevím, co si počítí.“

Zvíře už začínalo být zoufalé.

„Tak se na to podívej z jiné strany, ctihodný muži,“ povídá žába. „Jak často chodíš v noci tajně do farní spíže?“

Jakobynic to uvážil a naznal, že se tam občas zatoulá. Nahlas neřekl nic, ale žába mu to poznala na očích.

„Kdybys bděl, mohl bys ve dne i v noci sníst, co hrdlo ráčí. Noci jsou v našem kraji dlouhé, získal bys přinejmenším dvě pozdní večeře a jednou brzkou snídani navíc.“

Kněz se začal nadšeně usmívat a žába viděla, že se jí ho podařilo přesvědčit. A jak se domluvili, tak taky udělali.

„Činím tak jenom z lásky k tomu ubohému tvoru,“ dušoval se Jakobynic, zatímco bílil spíž. Tři dny a tři noci nepřetržitých hodů ho řádně zmohly, přesto však, když uplynul stanovený čas, sebral poslední zbytky sil a šel si do lesa pro svou princeznu. Ale běda – místo princezny tam stojí starý a prošedivělý král.

„To jest dáblovo mámení, to jsou čertovské kousky,“ začal křičet Jakobynic.

„Čekal jsi někoho jiného?“ zeptal se ho král.

„Myslel jsem, že budeš mladší a hezčí,“ svěřil se mu kněz.

„Inu, mladík už vskutku nejsme,“ zasmál se panovník, „ale náš slib pořád platí. Královsky se ti odměníme. Odedneška bude tvoje farní spíž každý den zásobena těmi nejvybranějšími delikatesami z celého známého světa.“

Jakobynic se nad tím zamyslel a shledal, že to vlastně nedopadlo nejhůř. Mohl se dál starat o svoje ovečky, a přitom si jíst jako král. Byl sice zklamaný, protože už si maloval, jak se s princeznou vezmou, ale věděl, že nemusí pršet – jen když kape.